

## GEOGRAFIA KLASA 6

Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<b>DZIAŁ 1 – WSPÓLRZĘDNE GEOGRAFICZNE</b>					
<p>- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiający mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.</p>	<p>- wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią</p> <p>- podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne</p> <p>- wyjaśnia do czego służą współrzędne geograficzne</p>	<p>- wymienia cechy południków i równoleżników</p> <p>- podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: długość geograficzna, szerokość geograficzna</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminów: rozciągłość południkowa, rozciągłość równoleżnikową</p>	<p>- odczytują szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie</p> <p>- odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych</p>	<p>- określa położenie matematyczno – geograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy</p> <p>- wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej</p> <p>- oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi</p> <p>- wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze</p>	<p>- wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS</p>

<b>DZIAŁ II – RUCHY ZIEMI</b>					
<p>- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiający mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.</p>	<p>- wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym</p> <p>- wymienia planety Układu Słonecznego od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która położona jest najdalej</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi</p> <p>- wyjaśnia znaczenie terminu górowanie Słońca</p> <p>- określa czas trwania ruchu obrotowego</p> <p>- demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi</p> <p>- demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli</p> <p>- wymienia daty rozpoczęcia</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa</p> <p>- podaje różnicę między gwiazdą a planetą</p> <p>- wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi</p> <p>- omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego</p> <p>- podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi</p> <p>- wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie</p>	<p>- rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji</p> <p>- opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą</p> <p>- omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji</p> <p>- omawia przebieg linii zmiany daty</p> <p>- przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji</p> <p>- wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi</p> <p>- wyjaśnia na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi</p>	<p>- opisuje budowę układu słonecznego</p> <p>- wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji</p> <p>- określa różnice między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej</p> <p>- wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej</p> <p>- charakteryzuje strefy oświetlenia ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku</p>	<p>- wyjaśnia związek między ruchem obrotowym ziemi a takimi zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka i przyrody, występowanie stref czasowych</p> <p>- określa czas strefowy na podstawie mapy stref czasowych</p> <p>- wykazuje związek między położeniem geograficznym obszaru a wysokością górowania Słońca</p> <p>- wykazuje związek między ruchem obiegowym ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym</p>

	<p>astronomicznych pór roku</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi</li> </ul>				<p>zróznicowaniem klimatów i krajobrazów na ziemi</p>
<b>DZIAŁ III – ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I LUDNOŚĆ EUROPY</b>					
<p>- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- określa położenie Europy na mapie świata</li> <li>- wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie</li> <li>- wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją</li> <li>- wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii</li> <li>- wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej</li> <li>- wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia przebieg umownej granicy między Europą i Azją</li> <li>- wymienia czynniki decydujące od długości linii brzegowej Europy</li> <li>- wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie</li> <li>- opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- wyjaśnia znaczenie terminów: wulkan, magma, erupcja, lava, bazalt</li> <li>- przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej</li> <li>- wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy</li> <li>- wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii</li> <li>- omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyki dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii</li> <li>- omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia wpływ działalności lodolodu na ukształtowanie północnej części Europy na podstawie mapy i dodatkowych źródeł informacji</li> <li>- wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu</li> <li>- podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na</li> </ul>

<p>z udzielonej pomocy w nauce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podaje liczbę państw Europy</li> <li>- wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy</li> <li>-wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy</li> <li>- wyjaśnia znaczenie terminu gęstość zaludnienia</li> <li>- wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia</li> <li>- wymienia starzejące się kraje Europy</li> <li>- wymienia grupy ludów zamieszkujących Europę na podstawie mapy tematycznej</li> <li>- wymienia główne języki i religie występujące w Europie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów</li> <li>- wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w.</li> <li>- omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności</li> <li>- przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresów</li> <li>- charakteryzuje różnicowanie językowe ludności Europy na podstawie mapy tematycznej</li> <li>- wymienia przyczyny migracji ludności</li> <li>- wymienia kraje imigracyjne</li> </ul>	<p>na podstawie map klimatycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie</li> <li>- charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy</li> <li>- analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramidy wieku i płci ludności wybranych krajów Europy</li> <li>- przedstawia przyczyny różnicowania narodowościowego i językowego ludności w Europie</li> <li>- omawia różnicowanie kulturowe i religijne w Europie</li> <li>- przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście</li> <li>- omawia położenie i układ przestrzenny</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy</li> <li>- porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się</li> <li>- przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego ludności Europy</li> <li>- przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności</li> <li>- porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie</li> </ul>	<p>podstawie ilustracji oraz map klimatycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy</li> <li>- analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy</li> <li>- opisuje działania, które można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństw Europy</li> <li>- omawia przyczyny nielegalnej imigracji do Europy</li> <li>- omawia i ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz imigracji ludności z innych kontynentów</li> <li>- ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii</li> </ul>
-------------------------------------	--	---	---	--	---

	- wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy	i emigracyjne w Europie - wymienia cechy krajobrazu wielkomięjskiego - wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata - porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów	Londynu i Paryża na podstawie map		
<b>DZIAŁ IV – GOSPODARKA EUROPY</b>					
- uczeń nie opanował najważniejszych dla uczenia się przedmiotu wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiający mu dalszą naukę. Nie wykazuje zainteresowania nauką, odmawia współpracy	- wymienia zadania i funkcje rolnictwa - wyjaśnia znaczenie terminu plony - wymienia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy - wymienia rośliny uprawiane i zwierzęta hodowlane o największym znaczeniu dla rolnictwa Danii i Węgier	- przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier sprzyjające rozwojowi rolnictwa na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych - wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji - podaje przykłady nowoczesnego przemysłu we Francji - wymienia czynniki wpływające na	- omawia warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie - omawia rozmieszczenie najważniejszych upraw i hodowli w Danii i na Węgrzech na podstawie map rolnictwa tych krajów - wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji	- porównuje wydajność rolnictwa Danii i Węgier na podstawie wykresów - Wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji - charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji	- wyjaśnia, dlaczego w Europie występują korzystne warunki przyrodnicze do rozwoju rolnictwa - przedstawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju nowoczesnego rolnictwa w Europie - omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji - analizuje wpływ warunków

<p>z nauczycielem. Wykazuje niechęć do pracy na lekcjach i pracy własnej, nie korzysta z udzielonej pomocy w nauce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia zadania i funkcje przemysłu</li> <li>- wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe</li> <li>- podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu</li> <li>- rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii</li> <li>- wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii</li> </ul>	<p>strukturę produkcji energii w Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni</li> <li>- omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii</li> <li>- wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia zmiany w wykorzystaniu źródła tu energii w Europie w XX w. i XXI w.</li> <li>- Omawia znaczenie turystyki W krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych</li> <li>- omawia wpływ rozwoju turystyki oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej</li> </ul>	<p>środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii</p>
<b>DZIAŁ V – SĄSIEDZI POLSKI</b>					
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej – Westfalii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej – Westfalii</li> </ul>

	<p>podstawie diagramu kołowego</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje na mapie Nadrenię Północną - Westfalię</li> <li>- wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji</li> <li>- wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji</li> <li>- wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi</li> <li>- przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi</li> <li>- omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej</li> <li>- wskazuje na mapie największe kraje geograficzne Rosji</li> <li>- wymienia surowce mineralne Rosji na</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe</li> <li>- rozpoznaje obiekty z listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach</li> <li>- przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii</li> <li>- wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki</li> <li>- wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę</li> <li>- wymienia główne gałęzie przemysłu Rosji na podstawie mapy gospodarczej</li> </ul>	<p>w Niemczech w latach 60. XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego</li> <li>- charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- omawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacji</li> <li>- omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi</li> <li>- podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu</li> </ul>	<p>na podstawie mapy i fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej - Westfalii na podstawie mapy</li> <li>- porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji</li> <li>- opisuje przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno - sportowych Czech i Słowacji na podstawie fotografii</li> <li>- porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii</li> <li>- podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie</li> <li>- omawia czynniki lokalizacji głównych okręgów przemysłowych Rosji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- udowadnia, że Niemcy są światową potęgą gospodarczą na podstawie danych statystycznych oraz map gospodarczych</li> <li>- udowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym</li> <li>- projektuje wycieczkę na Litwę i Białoruś, posługując się różnymi mapami</li> <li>- analizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie</li> <li>- charakteryzuje atrakcje turystyczne Ukrainy na podstawie dodatkowych źródeł oraz fotografii</li> <li>- omawia wpływ konfliktu z Ukrainą na Rosję</li> <li>- uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polski</li> </ul>
--	--	--	--	--	--

	<p>podstawie mapy gospodarczej</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia i lokalizuje na mapie Rosji główne obszary upraw</li> <li>- wskazuje na mapie sąsiadów Polski</li> <li>- wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia najważniejsze rośliny uprawiane w Rosji na podstawie mapy gospodarczej</li> <li>- podaje nazwy euroregionów na podstawie mapy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej</li> <li>- wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na stan gospodarki Rosji</li> <li>- omawia znaczenie usług w Rosji</li> <li>- charakteryzuje relacje Polski z Rosją na podstawie dodatkowych źródeł</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia znaczenie przemysłu w gospodarce Rosji</li> <li>- opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- przygotowuje pracę na temat inicjatyw realizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji</li> </ul>
--	--	--	---	--	---